

ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค
ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ที่มีต่อเจตคติต่อการเรียน ความสามารถในการอ่าน
ความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Effects of the Instructional Model Based on Faith and
Yonisomanasikan in Conjunction with CIRC Technique
Affecting Attitudes, Reading Abilities, Writing Abilities,
and Analytical Thinking Abilities
of Prathom Suksa 3 Students

ผู้วิจัย นางปาริชาติ ชินโน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วงษ์สวัสดิ์

Researcher : Mrs. Parichart Chinno;

Thesis Advisors : (1) Asst. Prof. Dr. Marasri Klarngrapan (2) Asst. Prof. Dr. Kanjana Vongsawat

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 5) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน เมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโพนวัฒนาวิทยา ศูนย์เครือข่ายโพนสามัคคี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) 2) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกรมสุขภาพจิต 3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย 5) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย 6) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณร่วมทางเดียว (One-way MANCOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมทางเดียว (One-way ANCOVA)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) อยู่ในระดับมากขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน เมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ไม่มีความแตกต่างกัน

6. ความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกันเมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) compare Prathom Suksa 3 students' attitudes toward the Learning Substance of Thai after learning with the learning model based on faith building and resonant thinking-Yonisomanasikan in conjunction with CIRC Technique with the criteria set, 2) compare Prathom Suksa 3 students' reading abilities between before and after being taught with the learning model based on faith building and resonant thinking-Yonisomanasikan in cooperation with CIRC Technique, 3) compare Prathom Suksa 3 students' writing abilities between before and after being taught with the learning model based on faith building and resonant thinking-Yonisomanasikan in association with CIRC Technique, 4) compare Prathom Suksa 3 students' analytical thinking abilities between before and after being taught with the learning model based on faith building and resonant thinking-Yonisomanasikan in collaboration with CIRC Technique, 5) compare the reading abilities, writing abilities, and analytical thinking abilities between Prathom Suksa 3 students with different levels of emotional quotient (EQ) taught by the learning model based on faith building and resonant thinking-Yonisomanasikan along with CIRC Technique. The research samples consisted of 34 students of Prathom Suksa 3 in the second semester of 2011 academic year at Ban Phon Watthana Witthaya School under the Office of Phon

Samakkhee Educational Network Center collected by purposive sampling technique. The instruments used were composed of : 1) The lesson plans along with the learning model based on faith building and resonant thinking–Yonisomanasikan together with CIRC Technique, 2) The Department of Mental Health’s emotional quotient (EQ) evaluation form, 3) The questionnaire to measure the students’ attitudes toward the Learning Substance of Thai, 4) A test for measurement of the reading abilities of Thai, 5) A test to measure Thai writing abilities, and 6) A test for measurement of analytical thinking abilities. The data were statistically analyzed using mean, standard deviation, t-test (Dependent Samples), One-way MANCOVA, and One-way ANCOVA.

The findings of this study were as follows :

1. The attitudes toward the Learning Substance of Thai of Prathom Suksa 3 students who were taught by the learning model based on faith building and resonant thinking–Yonisomanasikan in conjunction with CIRC Technique were high at the .01 level of significance.
2. The reading abilities of Prathom Suksa 3 students taught by the learning model based on faith building and resonant thinking–Yonisomanasikan in association with CIRC Technique were higher on the reading abilities in the posttest scores than those in the pretest at the .01 level of significance.
3. There was a significant difference in the writing abilities of Prathom Suksa 3 students who were taught by the learning model based on faith building and resonant thinking–Yonisomanasikan in cooperation with CIRC Technique which were higher on the writing abilities in the posttest scores than those in the pretest at the .01 level.
4. The analytical thinking abilities of Prathom Suksa 3 students taught by the learning model based on faith building and resonant thinking–Yonisomanasikan in collaboration with CIRC Technique were higher in the posttest scores than those in the pretest at the .01 level of significance.
5. The reading abilities of the students with different levels of emotional quotient (EQ) who were taught by the learning model based on faith building and resonant thinking–Yonisomanasikan along with CIRC Technique showed no significant differences.
6. The writing abilities and analytical thinking abilities of the students with different levels of emotional quotient (EQ) who were taught by the learning model based on faith building and resonant thinking–Yonisomanasikan along with CIRC Technique were statistically different at the .05 level.

ภูมิหลัง

สภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน เป็นการให้การศึกษแก่ผู้เรียนบนพื้นฐานของความคาดหวังจากสังคมไทยที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551 ที่มีจุดมุ่งหมายในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 3) อีกทั้งในการพัฒนาผู้เรียนตามแนวปฏิรูปการศึกษามีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ

คุณธรรม เป็นผู้ที่มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพ มีคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรหลักในการปฏิรูปการศึกษา คือครูผู้สอนจึงต้องปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และมีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาต่างๆ ทั้งภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ หรืออื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุดได้นั้น ในเบื้องต้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอ่านออกเขียนได้เป็นอันดับแรก เพราะการอ่านออกเขียนได้ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะส่งผลต่อคุณภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการประเมินระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2550-2552 ของโรงเรียน 9 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายไพณีสยามคีต พบว่า นักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.33, 58.51 และ 50.75 ตามลำดับ และโรงเรียนบ้านโพธิ์วัฒนาวิทยา มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.79, 53.22 และ 56.25 ตามลำดับ (โรงเรียนบ้านโพธิ์วัฒนาวิทยา, 2552, หน้า 5) ซึ่งถือว่า ผลการประเมินระดับประเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายไพณีสยามคีตอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ

ในมาตรฐานด้านผู้เรียนซึ่งมี 7 มาตรฐานนั้น มาตรฐานที่ 4 เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ จัดได้ว่ามีความสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นอย่างมาก (สุคนธ์สินธุพานนท์ และคณะ, 2552, หน้า 15-16) การที่จะเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามที่ต้องการ จึงต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถและคุณลักษณะต่างๆ ตามที่กล่าวมา ปัญหาใหญ่ในระดับชาติของการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย คือการพัฒนาศักยภาพด้านการคิดของผู้เรียน

เป็นปัญหาที่มีมาต่อเนื่องเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ซึ่งในวาระที่กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ติดตามผลการปฏิรูปการศึกษาในวาระครบรอบ 6 ปี เมื่อเดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2548 ผลปรากฏว่า ในส่วนมาตรฐานผู้เรียนมาตรฐานที่ 4 (ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์) มีคุณภาพระดับดีเพียงร้อยละ 11.1 จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา 17,562 โรงเรียนทั่วประเทศ ถือเป็นปัญหาลำคัญในการจัดการศึกษาของชาติ (ปานรวี ยงยุทธวิชัย, 2548, หน้า 32-33) และจากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบสอง (พุทธศักราช 2549-2553) ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายไพณีสยามคีต 9 โรงเรียน ในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 2.67 อยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), ออนไลน์, 2554) และจากสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายไพณีสยามคีต ประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน คือ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวสมควรได้รับการแก้ไข

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายไพณีสยามคีต ในด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการสอนที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในด้านดังกล่าว ได้พบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ ซี.ไอ.อาร์.ซี (CIRC) เป็นรูปแบบที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ด้วยตนเอง และด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือจากเพื่อนๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคมด้านอื่นๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและอื่นๆ (ทีศนา แชมมณี, 2553, หน้า 265) และการเรียนรู้

แบบร่วมมือยังช่วยในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเจตคติ เพราะการอภิปรายกลุ่มโดยการให้สมาชิกในกลุ่มได้ เสนอแนะความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ แล้วหาข้อสรุปที่ ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้และคล้อย ตามได้ (McGuire, 1969, หน้า 175-177 อ้างถึงใน อีรุณี เอกะกุล, 2550, หน้า 13)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า รูปแบบการสอนโดยสร้าง ละครและโยนิโสมนสิการ เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมสำหรับ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพราะเป็นวิธีที่ทำให้ศิษย์เกิดศรัทธาที่จะเรียนรู้ ได้ฝึกฝน วิธีความคิดโดยแยกคายและนำไปสู่การปฏิบัติจนประจักษ์ จริงโดยครูทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรช่วยให้ศิษย์มีโอกาส คิด และแสดงออกอย่างถูกวิธี จะสามารถช่วยพัฒนาให้ ศิษย์เกิดปัญญาและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม (สุมน อมรวิวัฒน์, 2533, หน้า 161 อ้างถึงใน ทิศนา แหมมณี, 2553, หน้า 278) และโยนิโสมนสิการเป็นการคิดถูกวิธี คิด มีระเบียบ คิดมีเหตุผล คิดเร้ากุศล เป็นการทำในใจโดย แยกคาย (พระพรหมคุณาภรณ์, 2552, หน้า 671) อีกทั้ง การสอนโดยสร้างละคร ยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ ดีต่อการเรียนของนักเรียน เนื่องจากเจตคติบางอย่างของ บุคคลถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบจากคนอื่น กระบวนการ เลียนแบบเริ่มขึ้นตั้งแต่การสังเกตพฤติกรรมของคนอื่น จากนั้นจะเป็นขั้นการแปลความหมายการปฏิบัติให้อยู่ใน รูปของความเชื่อ ยิ่งบุคคลที่เป็นแบบอย่างเป็นที่เคารพ หรือได้รับการยกย่องอยู่แล้ว จะมีผลต่อความเชื่อมาก ยิ่งขึ้น (อีรุณี เอกะกุล, 2550, หน้า 12)

จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการ ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างละครและ โยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ที่มีต่อ เจตคติต่อการเรียนความสามารถในการอ่าน ความสามารถ ในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

และฝึกคิดตามแนวทางของพระพุทธศาสนาในการ ที่จะเสริมสร้างให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างละคร และโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

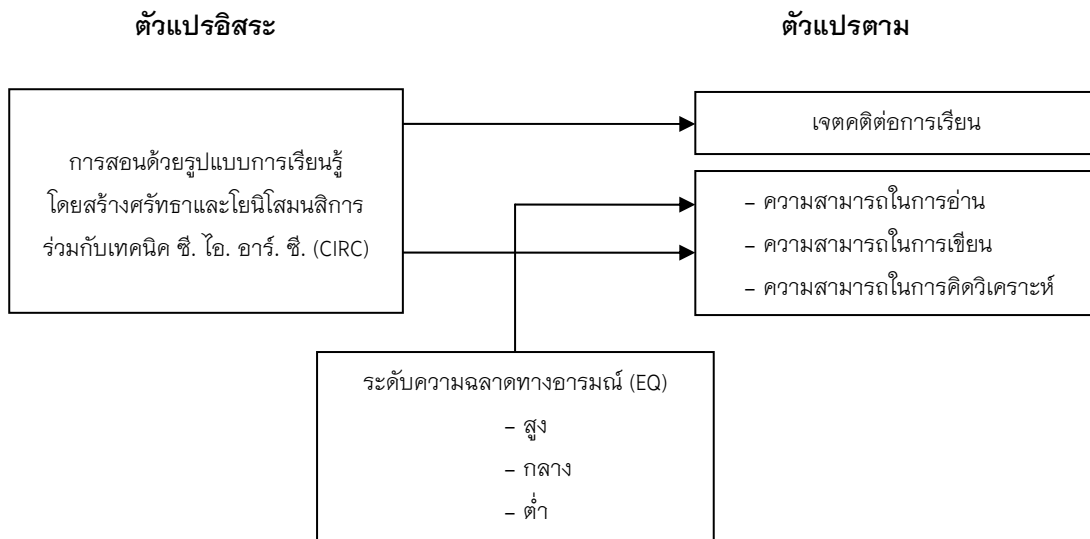
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วย รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างละครและโยนิโสมนสิการ ร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียน

3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วย รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างละครและโยนิโสมนสิการ ร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วย รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างละครและโยนิโสมนสิการ ร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียน

5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับ ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน เมื่อได้รับการสอน ด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างละครและโยนิโสมนสิการ ร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายไพทอนสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 9 โรงเรียน ซึ่งมีสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรเดียวกัน คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และมีการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนคละความสามารถ มีทั้งนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนเหมือนกัน จำนวนทั้งสิ้น 239 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโพธิ์พัฒนาวิทยา อำเภอโพธิ์นาแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งนักเรียนดังกล่าว มีทั้งนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน คละความสามารถกัน จึงเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

- 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้ โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) จำนวน 7 แผน
- 2.2 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกรมสุขภาพจิต สำหรับเด็กอายุ 6-11 ปี ประเมินคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุข จำนวน 60 ข้อ
- 2.3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89
- 2.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.35-0.77 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.37-0.80
- 2.5 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73 ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.60-0.72 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22-0.38
- 2.6 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.43-0.71 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.76

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามตารางที่กำหนด โดยทำการวัดและประเมินผลก่อนเรียนด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3. ทำการวัดและประเมินผลหลังเรียนด้วย แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

4. นำผลการสอบไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากการวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) โดยใช้ t-test (One Sample) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2 เพราะกลุ่มตัวอย่างมีกลุ่มเดียวจึงต้องเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียน

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3 เพราะกลุ่มตัวอย่างมีกลุ่มเดียว เปรียบเทียบก่อนและหลังเรียน

4. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 4 เพราะกลุ่มตัวอย่างมีกลุ่มเดียว เปรียบเทียบก่อนและหลังเรียน

5. วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรตามทั้ง 3 ตัว คือ ความสามารถในการอ่านความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูง กลาง และต่ำ เมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ด้วยสถิติ One-way MANCOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 5 เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรตามพร้อมกัน 3 ตัว โดยมีตัวแปรจัดประเภท ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน 3 ตัว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณร่วมทางเดียว (One-way MANCOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมทางเดียว (One-way ANCOVA)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเพื่อหาคำตอบตามความมุ่งหมายของการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) อยู่ในระดับมากขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เมื่อพบว่า ความสามารถในการอ่านก่อนเรียน ความสามารถในการเขียนก่อนเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนทั้ง 3 ตัว โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณร่วมทางเดียว (One-way MANCOVA) และพบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน เมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน เมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมทางเดียวด้วยสถิติ One-way ANCOVA แล้วจึงทำการวิเคราะห์ภายหลัง (Post Hoc) ด้วยสถิติ Bonferroni เฉพาะกรณีของตัวแปรตามที่มีผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-way ANCOVA แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังกล่าวมีดังนี้

5.1 นักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน มีความสามารถในการอ่านไม่แตกต่างกัน

5.2 นักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูง มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) กลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงและต่ำ และนักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) กลางและต่ำ มีความสามารถในการเขียนไม่แตกต่างกัน

5.3 นักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงและกลาง และนักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) กลางและต่ำ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ที่มีต่อเจตคติต่อการเรียน ความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า เจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) อยู่ในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 อาจเนื่องมาจาก

1.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการนั้น ผู้วิจัยได้คำนึงถึงหลักการ/แนวคิดของรูปแบบตามที่ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2533, หน้า 161 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2553, หน้า 278-279) ซึ่งได้นำแนวคิดจากหนังสือพุทธธรรมของ

พระราชวรมุณี (ประยุทธ์ ปยุตโต) มาสร้างเป็นหลักการ และขั้นตอนการสอนตามแนวพุทธวิธีไว้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน ครูเป็นกัลยาณมิตร เป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อครู จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสคิด และแสดงออกอย่างถูกวิธี ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดปัญญา และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการนั้นทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสุริยัน ธรรมวิเศษ (2549, หน้า 76) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อริยวัฑฒติ 5 โดยใช้การสอนแบบโยนิโสมนสิการและการสอนแบบหมวกหกใบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้เรื่อง อริยวัฑฒติ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบหมวกหกใบมีคะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจรวมอยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลน้อย แสนกล้า (2552, หน้า 120) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ มีเจตคติต่อการเรียนสาระการเรียนรู้ พระพุทธศาสนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ อีกรูปแบบหนึ่งซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เพื่อพัฒนาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ (Maslow) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น ดังนี้ (ทิตนา แชมมณี, 2553, หน้า 69) ชั้นความต้องการทางร่างกาย ชั้นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ชั้นความต้องการความรัก ชั้นความต้องการยอมรับและ

การยกย่องจากสังคม และชั้นความต้องการที่จะพัฒนา ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ เนื่องจากเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนที่เรียนเก่งจะช่วยดูแลนักเรียนที่เรียนปานกลางและเรียนอ่อน ทำให้เกิดการยอมรับ และมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อให้ผลงานของกลุ่มมีผลปรากฏออกมาดีที่สุด นักเรียนที่เรียนอ่อนได้รับการพัฒนา ด้านการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ จึงก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากขึ้น และจากการศึกษาของ Johnson, Johnson and Holubec ได้สรุปถึงผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีดังนี้ (ทิตนา แชมมณี, 2553, หน้า 101) มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น และมีสุขภาพจิตดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวรรณ พรหมมา (2550, หน้า 68) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพรพรรณ นำอุทิศ (2552, หน้า 77) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. สูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความสามารถอยู่ในกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการนั้น เป็นการสอนที่มีการสร้างบรรยากาศแห่งศรัทธาและความเป็นกัลยาณมิตร การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถักทอความคิดพิชิตปัญหา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล การแนะนำ การชี้ประเด็นให้เป็นที่เข้าใจร่วมกันจะสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ดีกว่าการคิดหรือการเผชิญปัญหาตามลำพัง หลักการนี้เน้นกระบวนการสำคัญของกระบวนการกลุ่มในการแก้ปัญหา (สุนทรอมรวิวัฒน์, 2544, หน้า 125-128) ซึ่งสอดคล้องกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ (ทิตินา แชมมณี, 2553, หน้า 270) โดยให้นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงและอ่านในใจ นักเรียนสามารถแปลข้อความให้มีความหมาย มีความคล่องแคล่วในการอ่านและจับใจความจากการอ่าน การอ่านออกเสียงคำศัพท์ การฝึกให้ความหมายของคำศัพท์โดยการค้นคว้าจากพจนานุกรม มีการอภิปรายภายในกลุ่มเพื่อหาคำตอบจากการอ่านร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ณิ อินทร์บัว (2549, หน้า 64-65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการเรียนแบบร่วมมือแบบ ซี.ไอ.อาร์.ซี. ในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบ ซี.ไอ.อาร์.ซี. มีคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพยาวี สิงวี (2551, หน้า 142) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดดอนไก่อี้อยู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC กับ

การสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสูงกว่ากลุ่มควบคุม

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนตามหลักพุทธ ซึ่งมีส่วนตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างศรัทธา ขั้นการสอนตามหลักพุทธ ได้แก่ การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน การฝึกปรีเพื่อจับประเด็นสาระและจดจำ การฝึกฝนลงมือปฏิบัติจนคล่องแคล่ว การฝึกคิด พิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง การฝึกสรุปสาระความรู้ และนำไปใช้ในชีวิตจริง และขั้นการมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร (สุนทรอมรวิวัฒน์, 2533, หน้า 151-171 อ้างถึงใน ทิตินา แชมมณี, 2553, หน้า 181) และเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีการให้คะแนนผลงานของแต่ละทีม ทีมจะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผลงานการเรียนรู้ของสมาชิกทุกคนในทีม นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนที่เรียนอ่อนมีโอกาสฝึกทักษะการเขียนร่วมกับเพื่อนที่เก่งกว่า นักเรียนที่เก่งมีโอกาสได้พัฒนาการเขียนของตนให้ดียิ่งขึ้น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการปรึกษาหารือกันเพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด ความสามารถในการเขียนของนักเรียนจึงได้รับการพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา พงษ์วาท (2550, หน้า 90) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย และทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรูปแบบ การสอน CIRC ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรูปแบบการสอน CIRC

วิเคราะห์หลักการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลน้อย แสวงกล้า (2552, หน้า 120-121) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการ เรียนรู้พระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีเจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. หลังจากควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนทั้ง 3 ตัวแล้วพบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน เมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 ส่วนความสามารถในการเขียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกัน เมื่อได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1.1 การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องประพฤติปฏิบัติตนจนนักเรียนบังเกิดความศรัทธาขึ้นในตัวครูให้ได้ก่อน ครูต้องให้ความรักความเมตตาต่อนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ให้ความสำคัญกับการเสนอความคิดเห็นของนักเรียนเสมอ ให้เกิดบรรยากาศของประชาธิปไตยในห้องเรียน และเมื่อเกิดข้อขัดแย้งขึ้นครูต้องพิจารณาตามเหตุผล แล้วให้ความเป็นธรรมแก่ทุกคนทุกฝ่าย โดยยึดหลักสามัคคีปรองดองให้มากที่สุด เมื่อครูสามารถสร้างสิ่งเหล่านี้ได้แล้ว ย่อมสามารถนำพา

นักเรียนทั้งหลายสู่กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายได้ และเมื่อครูต้องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียน รูปแบบที่เหมาะสมที่สุด คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) เพราะเป็นรูปแบบที่ใช้สำหรับการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ

1.2 ในการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) การคัดเลือกนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนในแต่ละกลุ่มนั้น ครูควรพิจารณาจากความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นหลัก เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีความสามารถคล่องแคล่วอยู่ในกลุ่มการเรียนรู้เดียวกัน อันจะช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จจากการฟังและช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในกลุ่ม

1.3 ในระหว่างการเรียนการสอน ครูควรให้การเสริมแรงเป็นระยะๆ โดยเฉพาะการเสริมแรงทางบวกแก่กลุ่มที่มีพฤติกรรมความร่วมมือร่วมใจกันเป็นอย่างดี และกลุ่มที่เรียนได้ประสบผลสำเร็จในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ และครูคอยให้คำปรึกษาตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ อยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ไปทดลองใช้เพื่อพัฒนาตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณธรรมจริยธรรมด้านต่างๆ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

2.2 ควรนำรูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการร่วมกับเทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC) ไปทดลองใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเนื้อหาอื่นหรือระดับชั้นอื่น

2.3 ควรนำเอารูปแบบการเรียนรู้โดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการบูรณาการกับการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบอื่นๆ เช่น รูปแบบ เอส.ที.เอ.ดี. (STAD) รูปแบบ จี.ไอ. (G.I.) เป็นต้น

2.4 ควรนำตัวแปรอิสระชนิดจัดประเภท เช่น องค์ความรู้เพิ่มเติม ในการนำไปใช้วางแผนจัดกิจกรรม ตัวแปรความวิตกกังวล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความถนัด การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้ มีทางการเรียน การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น มาศึกษาเพื่อให้ได้ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา พงษ์วารี. (2550). การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย และทักษะการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรูปแบบการสอน CIRC. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จิรภา จันทพัฒน์. (2550). ผลการใช้วิธีสอนแบบ CIRC ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ดรุณี อินทร์บัว. (2549). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซี.ไอ.อาร์.ซี. ในการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ทิศนา แชมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนวรรณ พรหมมา. (2550). ผลการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อวิชา ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ธีรฤดี เอกะกุล. (2550). การวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: วิทยาลัยอาชีวศึกษาการพิมพ์.
- นวนน้อย แสนกล้า. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนโดยสร้างครีธาและโยนิโสมนสิการที่มีต่อ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรงเรียนบ้านโพนวัฒนาวิทยา. รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ป.6, ม.3, NT ป.3 ปีการศึกษา 2552. สกลนคร: โรงเรียนบ้านโพนวัฒนาวิทยา.
- ปานรวิ วยุทธิวิชัย. (2548). นวัตกรรมการศึกษาชุด การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์. กรุงเทพฯ: ชารักษ์กร.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 1991 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- เพชรวิ ลิงวี. (2551). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดดอนไก่อี้อยู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2552). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสุริยัน ธรรมวิเศษ. (2549). การเปรียบเทียบผลการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องอริยวัชคณี 5 โดยใช้การสอน แบบโยนิโสมนสิการและการสอนแบบหมวกหกใบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิภาพรรณ นานุกิต. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี.ไอ.อาร์.ซี. ต่อความเข้าใจในการอ่าน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). การประเมินคุณภาพภายนอกระดับ
ขั้นพื้นฐาน. เข้าถึงได้จาก <http://www.onesqa.or.th>.

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2552). พัฒนากิจกรรมคิด...พิชิตการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เสียงเชียงใหม่.

สุมน อมรวิวัฒน์. (2544). หลักสูตรและการศึกษาตามนัยแห่งพุทธธรรม. นนทบุรี:

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร